NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA

STU BRATISLAVA,
FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU
3_AT3_A // 2020/2021 // VA: Vojteková / Kalesný

JAKUB KLEMON

Garant predmetu: Prof.Ing.arch.Vladimír Šimkovič,Phd.
Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, Phd.

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

ÚVOD

Bratislava hlavná stanica (skrátene Bratislava hl.st.; staršie názvy Bratislava hlavné nádražie, nem. Pressburger Hauptbahnhof, maď. Pozsony főpályaudvar) je hlavná a najdôležitejšia železničná stanica v Bratislave a jedna z najdôležitejších a najfrekventovanejších železničných staníc na Slovensku. Nachádza sa na rozhraní mestských časti Staré Mesto a Nové Mesto na adrese Nám. Franza Liszta 3215/1.

HISTÓRIA

Prvá staničná budova, ktorá dnes slúži Ministerstvu vnútra na Šancovej ulici, bola postavená v roku 1848 ako koncová pre trať Bratislava – Gänserndorf – Viedeň a Bratislava – Břeclav. Druhá budova, ktorá sa nachádza o pár stoviek metrov severnejšie vznikla v roku 1871 po dokončení trate Budapešť – Štúrovo – Bratislava a používa sa doteraz. Bratislavskú hlavnú stanicu navrhol v roku 1871 Ignatz Feigler mladší zo známeho rodu staviteľov, autorov mnohých stavieb v Prešporku. Odvtedy prešla stanica rôznymi premenami. Dekoratívny vzhľad stanice s tympanónom navrhol v roku 1905 architekt Jozef Erdély. Jeho koncept zmenil architekt Antonín Parkman, ktorý očistil fasádu od historizujúcich ornamentov. V roku 1939 pribudlo na streche bronzové Okrídlené koleso od sochárky Oleny Mondičovej. Priečelie budovy mali zdobiť štyri sochy od Jána Koniarka, ale jeho súťažný návrh nebol nikdy dokončený. Rovnako nevznikli ani ornamenty z farebnej keramiky, s ktorými počítal architekt Parkman. V roku 1960 pribudla vo vestibule socialistická freska od Františka Gajdoša. V rokoch 1987 až 1992 prekryla historickú stanicu neslávne známa prístavba. Bola potrebná z kapacitných dôvodov a pôvodne bola zamýšľaná ako dočasná.

KONCEPT

Stanica ako hlavný uzol je dôležité miestom pre mesto. Doprava a napojenie stanice na mesto kľúčové. Poloha stanice v rámci mesta nie je ideálne, preto pri navrhovaní bolo mojou prioritou vytvoriť čo najlepšie podmienky pre udržanie historických hodnôt a rozvinúť jeho funkčný potenciál. Vzhľadom na súčasný stav bolo dôležité preskúmať a preveriť všetky dostupné a nevyužívané možnosti napojenia stanice. Preto v reakcií nato, som sa zameral na vytvorenie lepšieho prepojenia s mestom. Z hľadiska bezpečnosti, som sa usiloval o odseparovanie jednotlivých druhov dopravy, čo zlepší nie len bezpečnosť chodcov ale zlepší sa aj plynulosť dopravy v území.

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Z historických objektov v riešenom území som zachoval hlavne pamiatkovo chránené stavby . Dopravné múzeum, budovu I. stanice (terajšie ministerstvo vnútra) a budovu II. stanice - aktuálne stále využívanej, avšak bez "dočasnej" prístavby z 80. rokov. Ďalej som v návrhu prebral aj princíp a fungovanie námestia Franza Liszta zakončené otočiskom. Otočisko je akýmsi zjednocujúcim prvkom dvoch mestských štruktúr. Na ľavej strane drobná, riešená terasovo, jednak kvôli prekonaniu výškového rozdielu medzi dopr. múzeom a cestou k stanici a druhým dôvodom je vizuálne a objemovo nekonkurovať historickým budovám. Terasy prirodzene gradujú smerom ku kalvárskemu kopcu ale nedominujú nad Slavínom. Na strane východnej, bloky reagujú na existujúce urbanistické štruktúry, predlžujú ulice a zvyšujú komfort peších nakoľko nie sú určené pre dopravu. Výškovo taktiež dopĺňajú a nekonkurujú priľahlej zástavbe. V prvom bloku (najvzdialenejšom bode od historickej stanice) je situovaná výšková dominanta. Výšková, aby ako vizuálna pomôcka napomáhala ľahšie lokalizovať stanicu.
Ďalej je pridané chýbajúce prepojenie z pražskej ulice a lepšie pešie trasy z centra mesta. Parking je riešený ako podzemné garáže pod jednotlivými blokmi. Električka na Štefanovičovej ulici, pred napojením na Šancovú vchádza do podzemia. Podpovrchová električka pokračuje zástavkou Franza Liszta, ktorej umiestnenie ostalo rovnaké iba sa presunula pod povrch. Ďalej pokračuje až do koncovej zástavky pod budovou novej stanice.

BUDÚCNOSŤ

V prípade že v budúcnosti bude hlavná stanica vybudovaná na inom mieste (Bratislava - filiálka), tak je predpoklad, že sa v území zníži doprava. Návrh môže na túto skutočnosť reagovať a zmeniť dopravné riešenie tak, aby námestie Franza Liszta (otočisko) bolo možné pretransformovať na inú funkčnú náplň napríklad na tržnicu alebo spoločensky využívateľný priestor.

1950

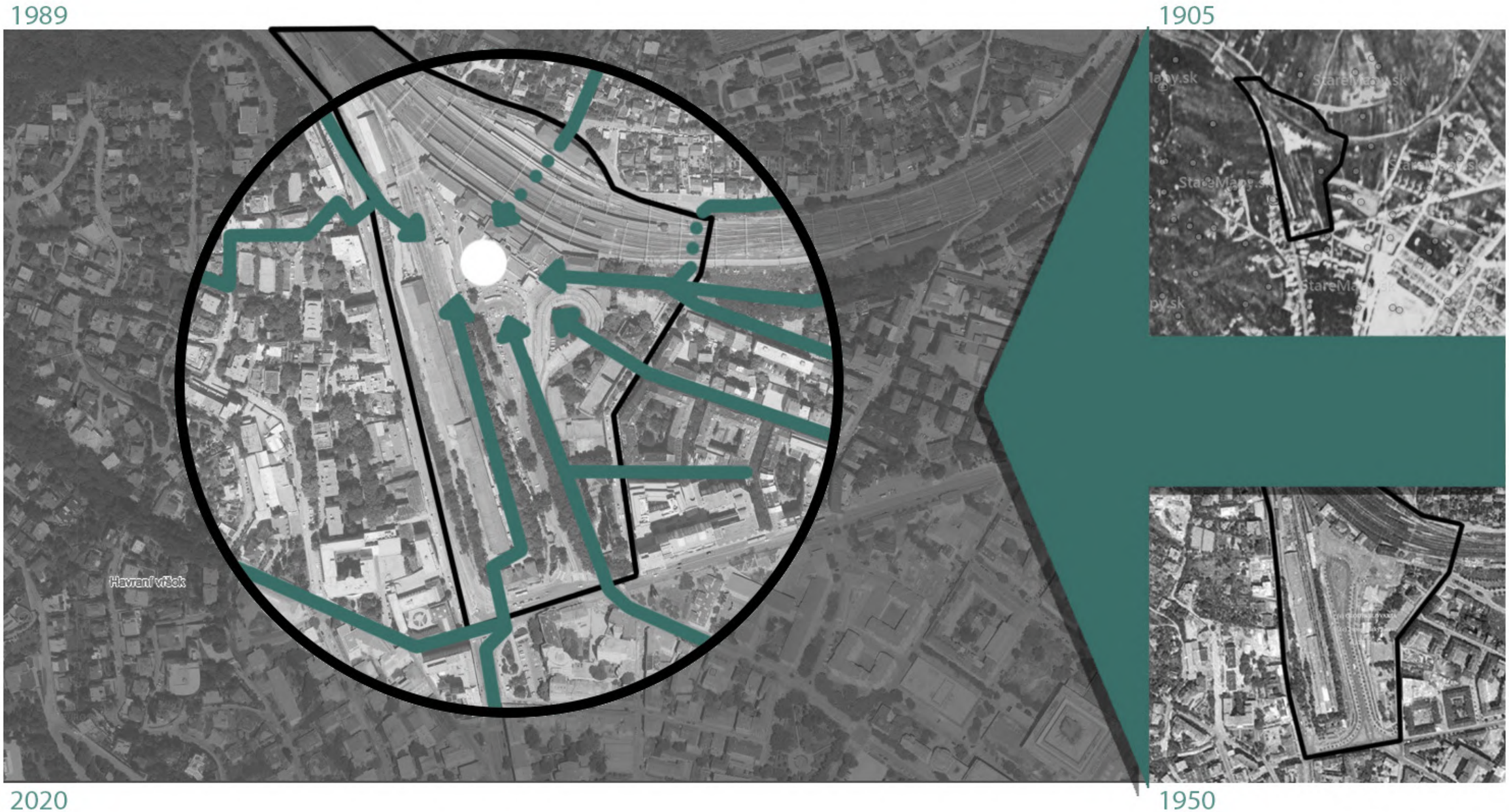

1905

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU		
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021	
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.		
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA		
	Študent: BC. JAKUB KLEMON		Mierka:
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.		Vertikálny Atelier: Vojteková/Kalesný
	Konzultant:		
	Druh dokumentácie: Štúdia		
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Sprievodná správa		Č. výkresu:

KONCEPT NÁVRHU

KONCEPT

Stanica ako hlavný uzol je dôležité miestom pre mesto. Doprava a napojenie stanice na mesto kľúčové. Poloha stanice v rámci mesta nie je ideálne, preto pri navrhovaní bolo mojou prioritou vytvoriť čo najlepšie podmienky pre udržanie historických hodnôt a rozvinúť jeho funkčný potenciál. Vzhľadom na súčasný stav bolo dôležité preskúmať a preveriť všetky dostupné a nevyužívané možnosti napojenia stanice. Preto v reakcií nato, som sa zameral na vytvorenie lepšieho prepojenia s mestom. Z hľadiska bezpečnosti, som sa usiloval o odseparovanie jednotlivých druhov dopravy, čo zlepší nie len bezpečnosť chodcov ale zlepší sa aj plynulosť dopravy v území.

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTURY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka:
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny
	Konzultant:	Atelier: Vojteková/Kalesný
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Koncept návrhu	Č. výkresu:

SITUÁCIA ŠIRŠÍCH VZŤAHOV 1:5000

Patrónka
Lamač

Ružinov
Nové
mesto

Centrum
Staré
mesto

Smer
autobusová
stanica

Centrum
Staré
mesto

Petržalka
historické
centrum

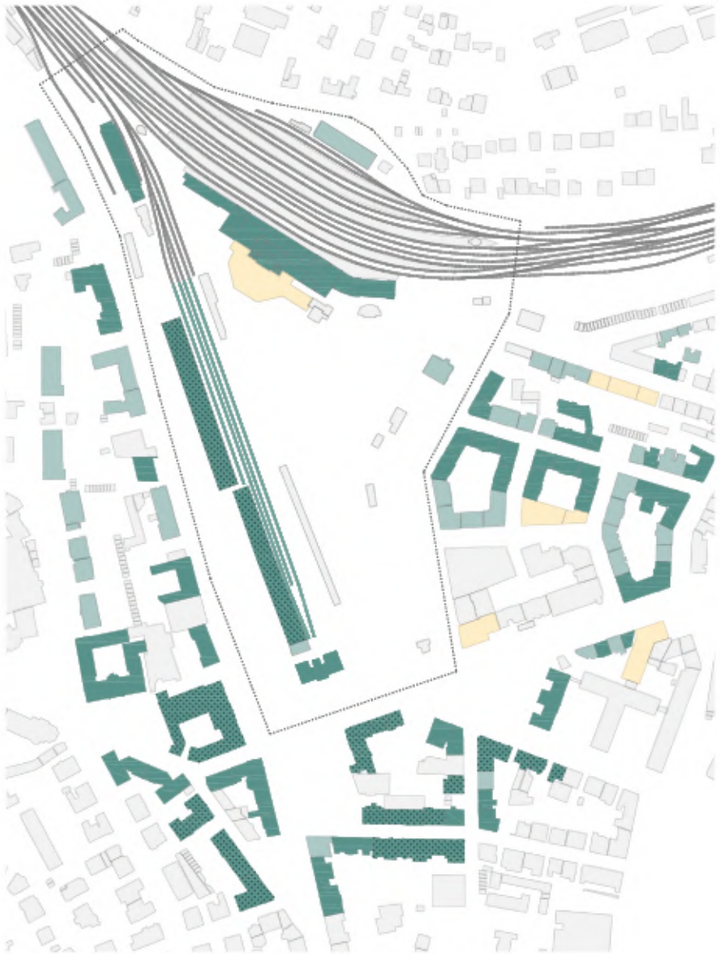
Kalvária

Slavín

BRATISLAVA

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTURY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka: 1:5000
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny Atelier: Vojteková/Kalesný
	Konzultant:	
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Výkres širších vzťahov	Č. výkresu:

SCHÉMA SANÁCIE

Architektonické zhodnotenie budov

Skutkový stav - sanácia budov

Riešené územie - navrhovaný stav

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTURY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka: 1:5000
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny Atelier: Vojteková/Kalesný
	Konzultant:	
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Schéma sanácie	Č. výkresu:

KOMPLEXNÝ URBANISTICKÝ NÁVRH 1:2000

STANICA
Historická budova

STANICA
Nová hala v podzemí + prepojenie

OBJEKT 2-7
Administratívne plochy + gasto zóna

DOPRAVNÉ MÚZEUM

OBJEKT 1
Výstavné priestory pre dopravné múzeum

MINISTERSTVO VNÚTRA

OBJEKT
Administratívne plochy

BLOK 4,5
4 - Hotel
5- Nakupné centrum

BLOK 3
Administratívne plochy

BLOK 2
Administratívne plochy

BLOK 1
Kongresové centrum

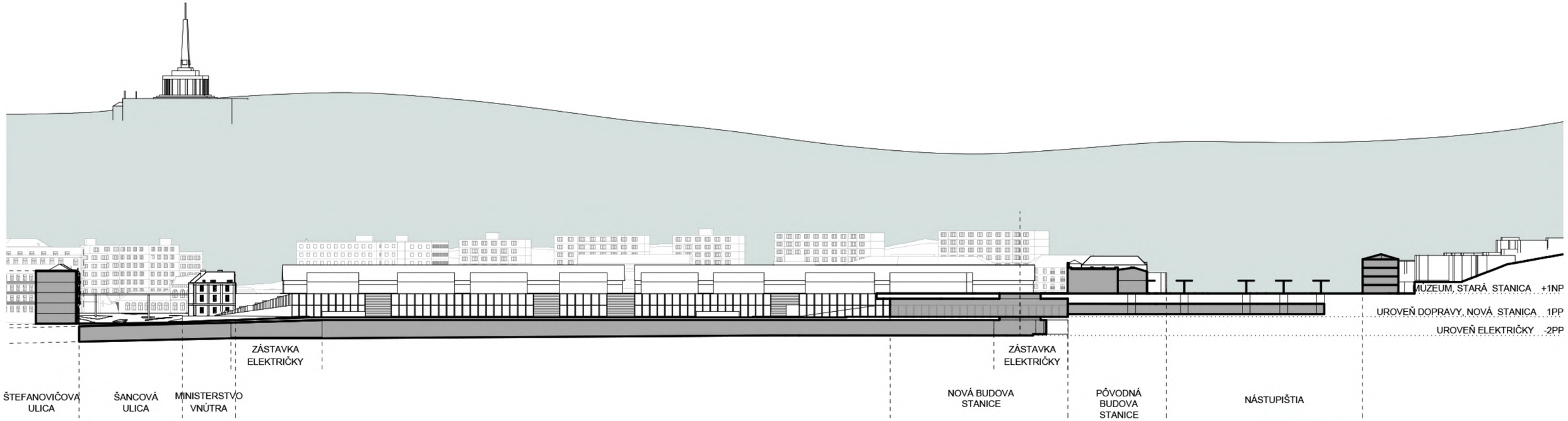
B1 4NP
B4 5NP
B5 3NP
B4 7NP
B3 5NP
B2 5NP
B1 5NP
B1 20NP
O8
O7
O6
O5
O4
O3
O2
O1

0 10 20 40 60 80

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BTATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka: 1:2000
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny Atelier: Vojteková/Kalesný
	Konzultant:	
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Komplexný urbanistický návrh	Č. výkresu:

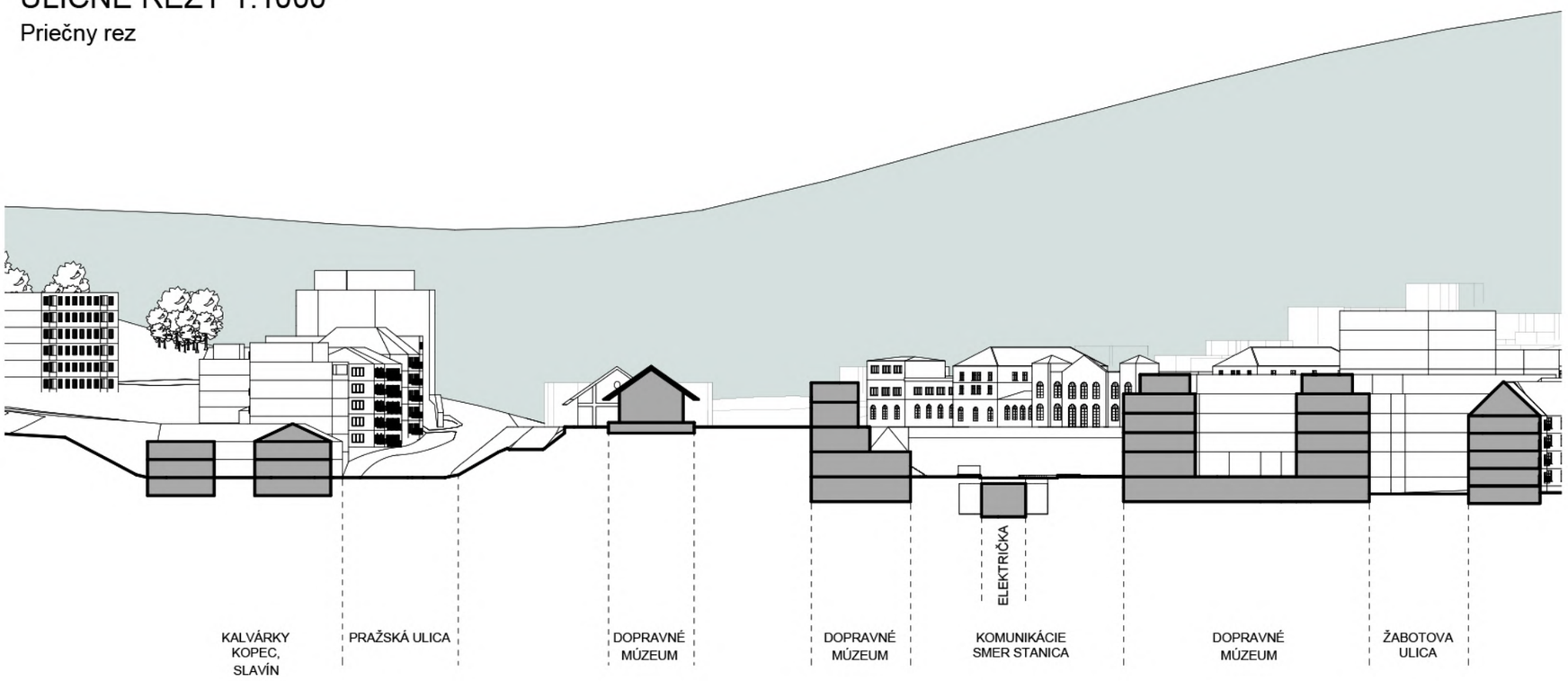
ULIČNÉ REZY 1:1500

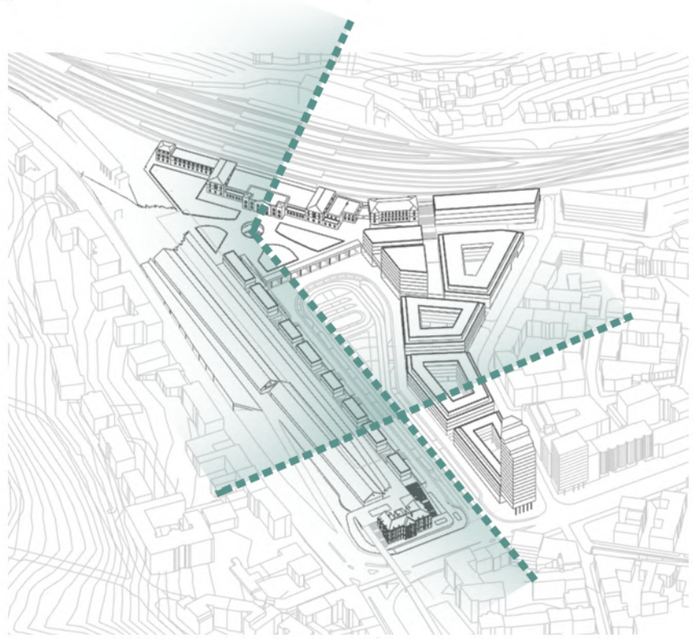
Pozdĺžny rez

ULIČNÉ REZY 1:1000

Priečny rez

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BTATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka: 1:1500
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny Atelier: Vojteková/Kalesný
	Konzultant:	
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Priečny a pozdĺžny uličný rez	Č. výkresu:

FUNKČNÁ SCHÉMA 1:1500

Úroveň 1.NP - parter

LEGENDA:

- EXISTUJÚCA ZÁSTAVBA
- PLOCHY NOVEJ STANICE
- POLYFUNKČNÉ PLOCHY
- ADMINISTRATÍVNE PLOCHY
- HOTELOVÉ PLOCHY
- VÝSTAVNÉ PRIESTORY
- OBYTNÉ PLOCHY

0 15 30 60 90

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka: 1:1500
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny Atelier: Vojteková/Kalesný
	Konzultant:	
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Funkčná schéma 1.NP	Č. výkresu:

FUNKČNÁ SCHÉMA 1:1500

Úroveň 3.NP

LEGENDA:

- EXISTUJÚCA ZÁSTAVBA
- PLOCHY NOVEJ STANICE
- POLYFUNKČNÉ PLOCHY
- ADMINISTRATÍVNE PLOCHY
- HOTELOVÉ PLOCHY
- VÝSTAVNÉ PRIESTORY
- OBYTNÉ PLOCHY

0 15 30 60 90

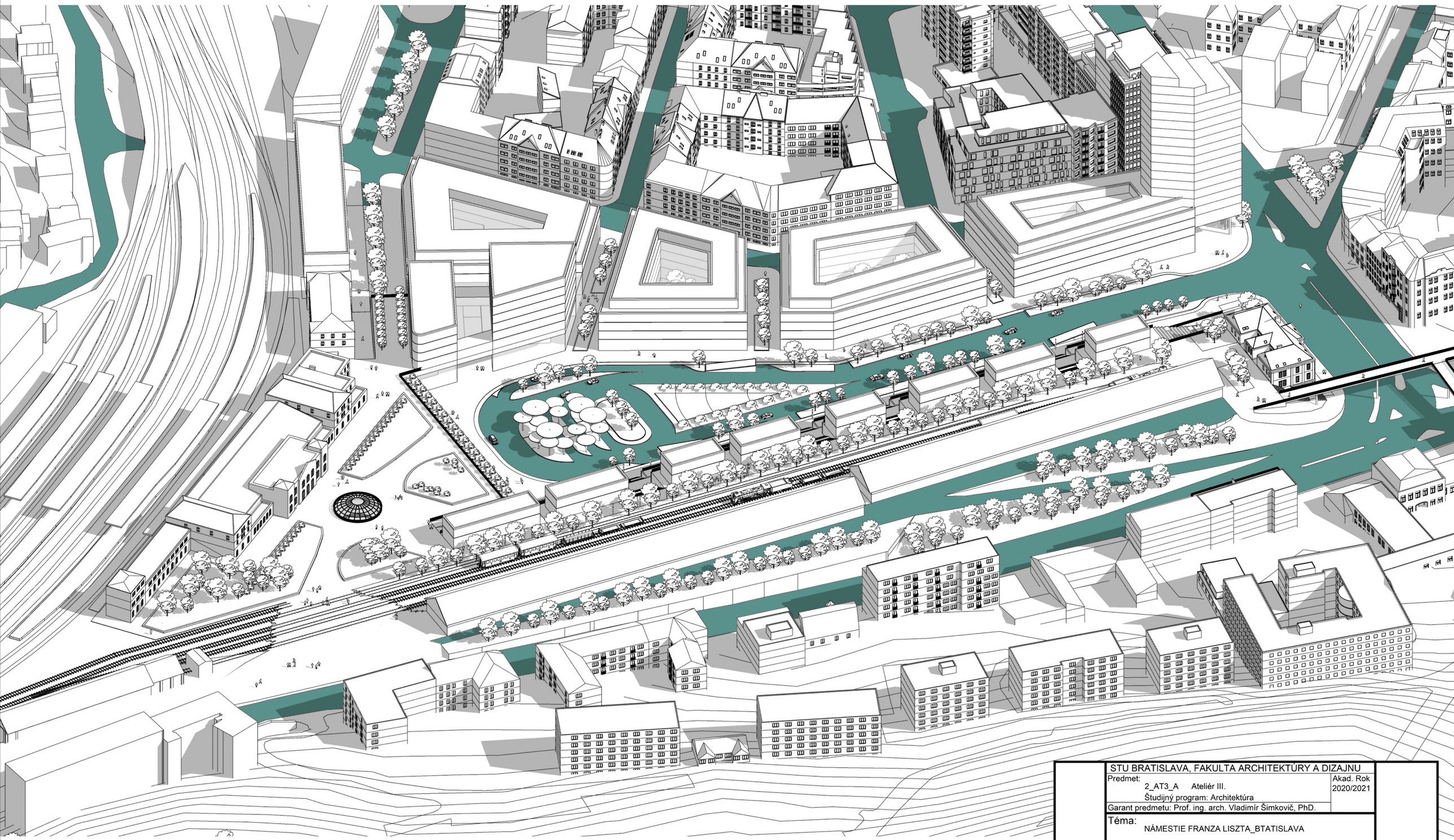
	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka: 1:1500
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny Atelier: Vojteková/Kalesný
	Konzultant:	
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Funkčná schéma 3.NP	Č. výkresu:

DOPRAVNÁ SCHÉMA 1:2000

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra — Akad. Rok 2020/2021	
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka: 1:2000
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny Atelier: Vojteková/Kalesný
	Konzultant:	
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Dopravná schéma	Č. výkresu:

AXONOMETRIA

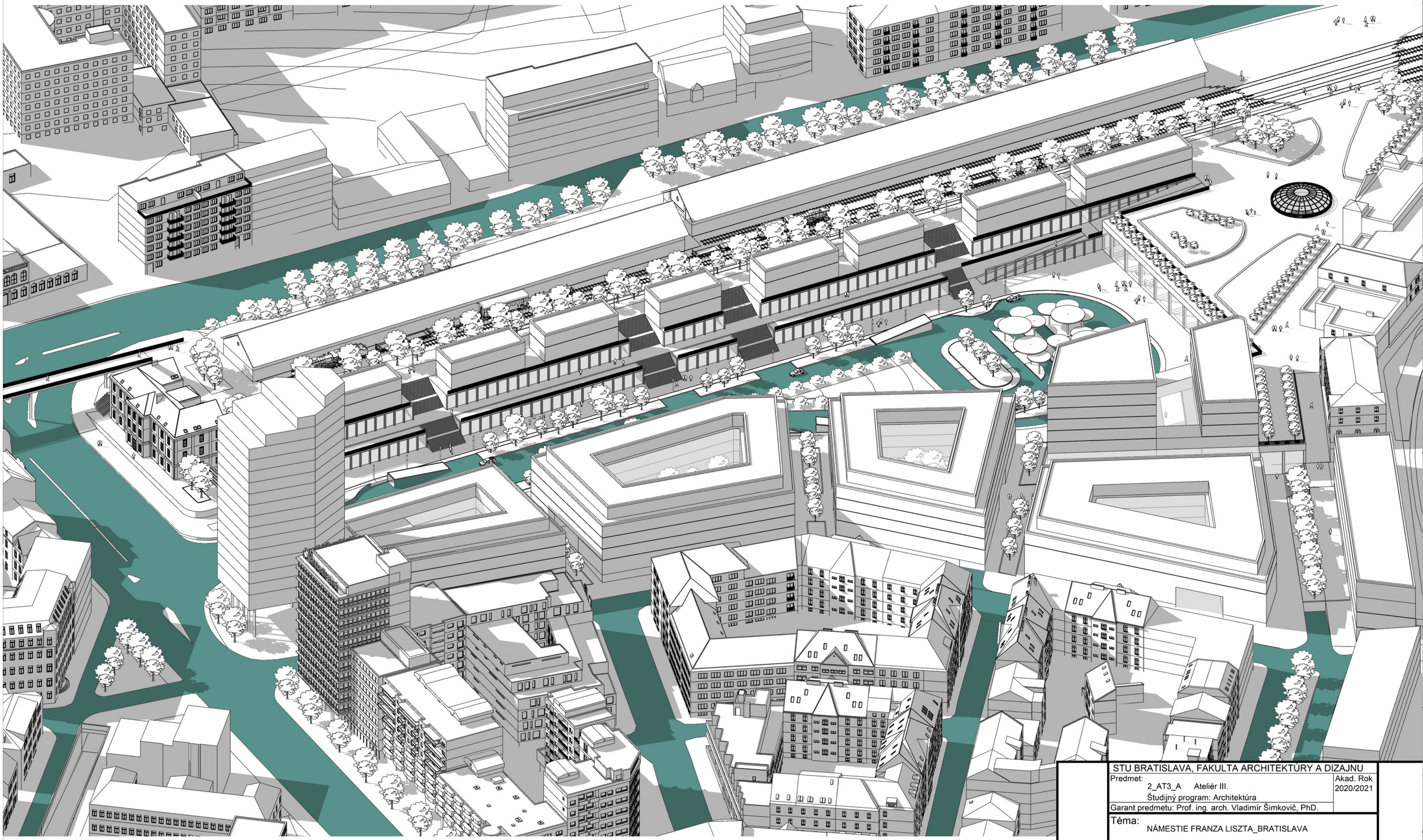
POHĽAD OD SEVEROZÁPADU

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra — Akad. Rok 2020/2021	
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BTATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka:
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny
	Konzultant:	Atelier: Vojteková/Kalesný
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Axonometria	Č. výkresu:

AXONOMETRIA

POHĽAD OD JUHOVÝCHODU

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka:
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny
	Konzultant:	Atelier: Vojteková/Kal
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Axonometria	Č. výkresu:

URBANISTICKÝ DETAIL 1:500

4NP

4NP

4NP

4NP

BUS

BUS

5NP

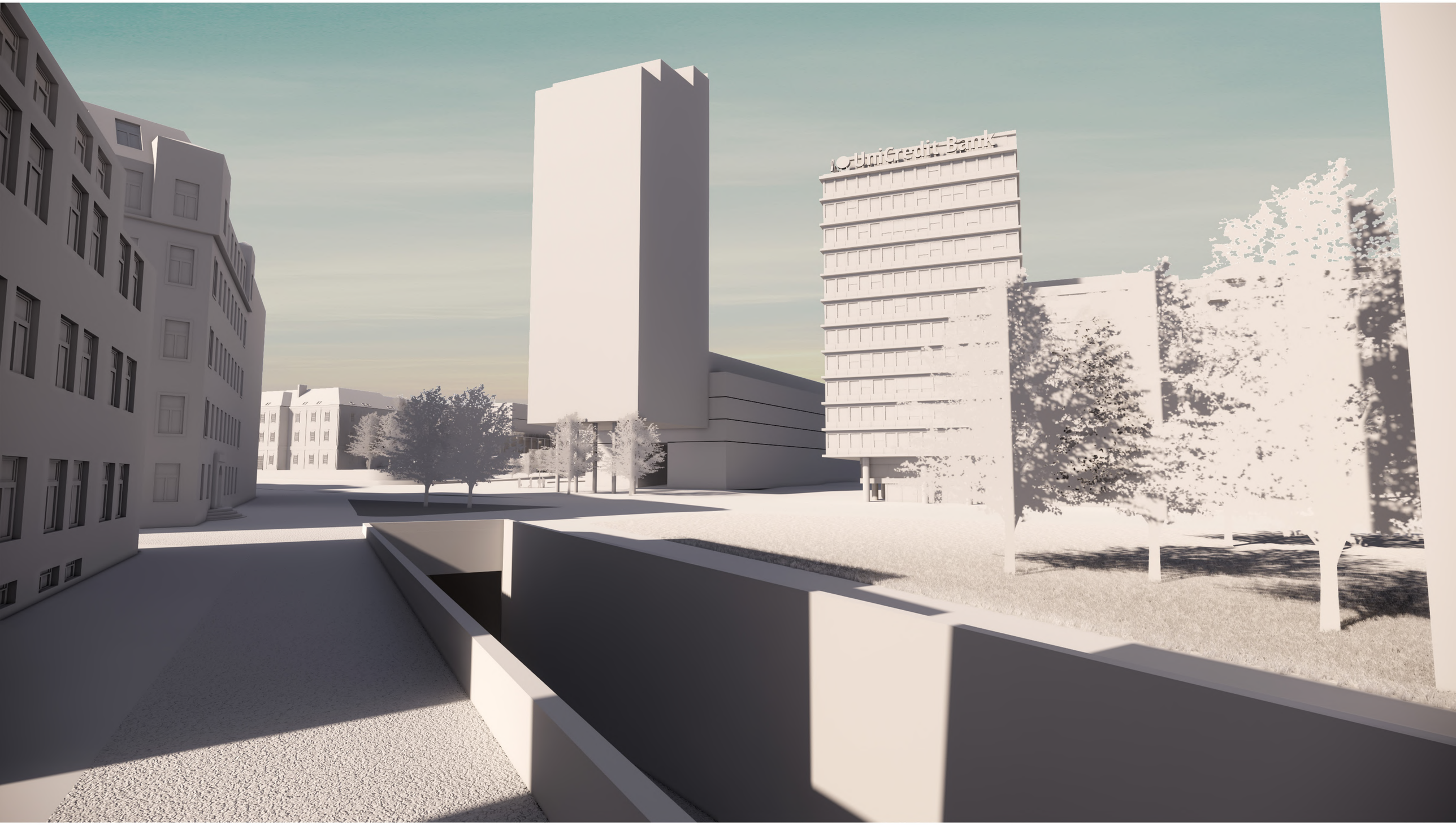
7NP

3NP

5NP

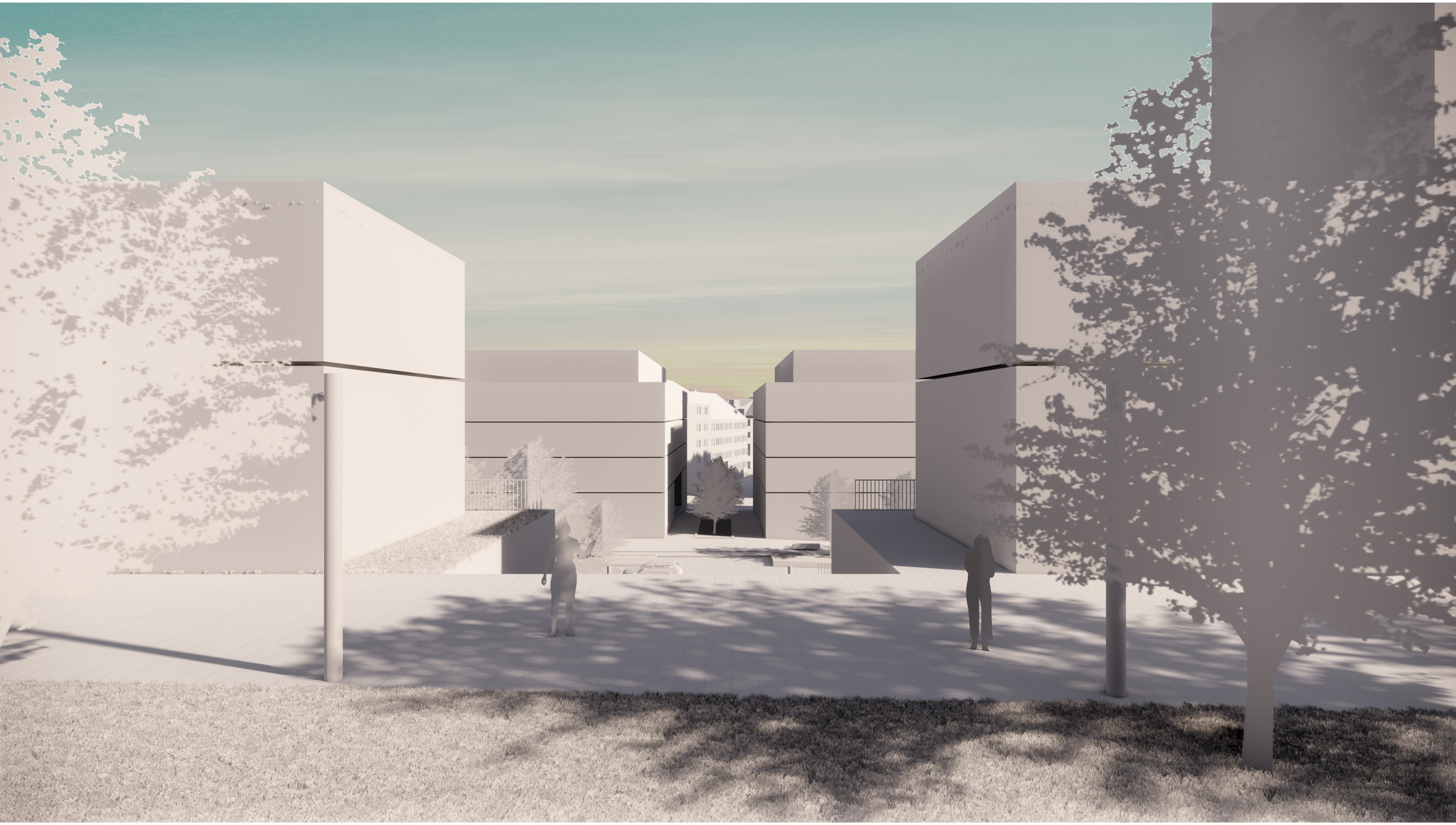
0 5 10 20 30

	STU BRATISLAVA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU	
	Predmet: 2_AT3_A Ateliér III. Študijný program: Architektúra	Akad. Rok 2020/2021
	Garant predmetu: Prof. ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.	
	Téma: NÁMESTIE FRANZA LISZTA_BRATISLAVA	
	Študent: BC. JAKUB KLEMON	Mierka: 1:500
	Vedúci práce: doc. Ing. arch. František Kalesný, PhD.	Vertikálny Atelier: Vojteková/Kalesný
	Konzultant:	
	Druh dokumentácie: Štúdia	
Dátum: 21.12.2020	Obsah výkresu: Urbanistický detail	Č. výkresu:

UniCredit Bank

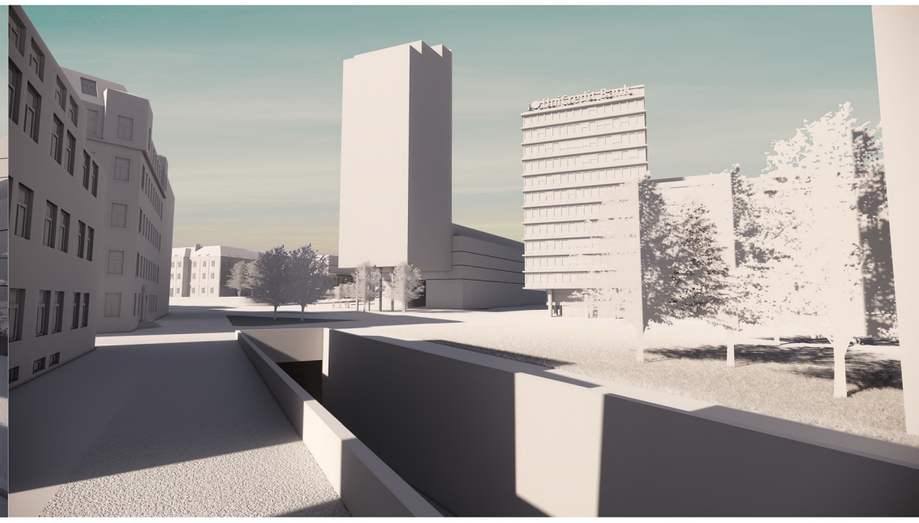

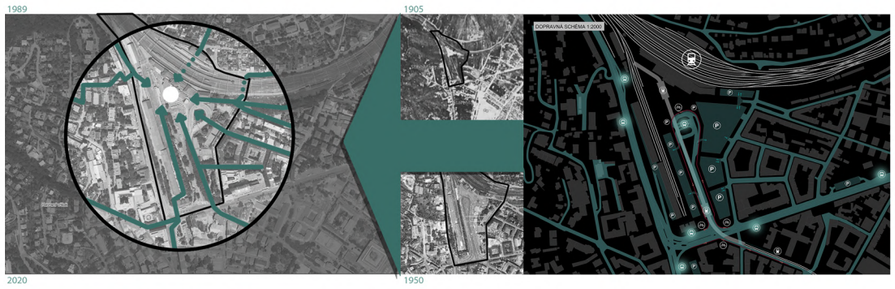

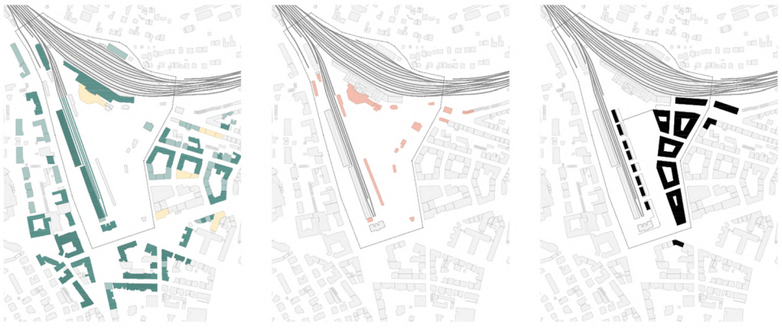

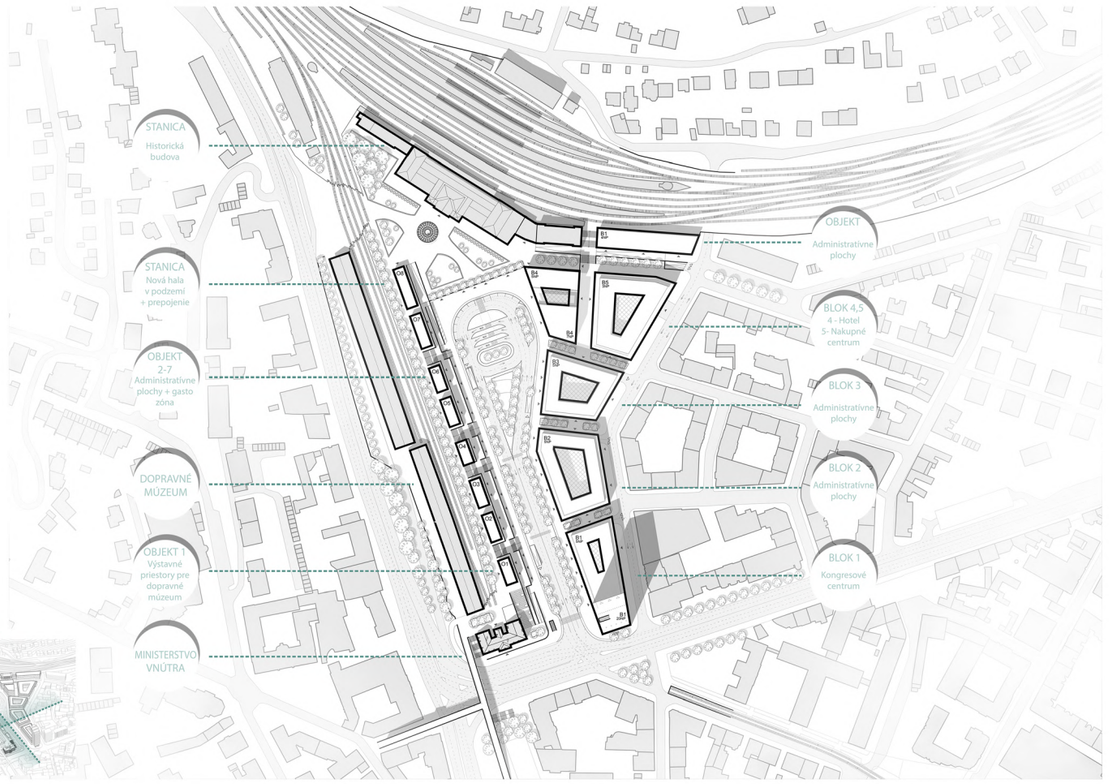

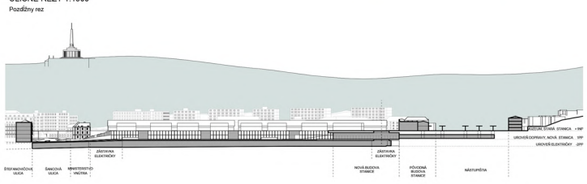

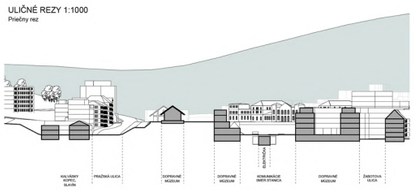

ULIČNÉ REZY 1:1500
Pozdĺžny rez

ULIČNÉ REZY 1:1000
Priečny rez

KONCEPT

Stanica ako hlavný uzol je dôležité miestom pre mesto. Doprava a napojenie stanice na mesto kľúčové. Poloha stanice v rámci mesta nie je ideálne, preto pri navrhovaní bolo mojou prioritou vytvoriť čo najlepšie podmienky pre udržanie historických hodnôt a rozvinúť jeho funkčný potenciál. Vzhľadom na súčasný stav bolo dôležité preskúmať a preveriť všetky dostupné a nevyužívané možnosti napojenia stanice. Preto v reakcii nato, som sa zameral na vytvorenie lepšieho prepojenia s mestom. Z hľadiska bezpečnosti, som sa usiloval o odseparovanie jednotlivých druhov dopravy, čo zlepší nie len bezpečnosť chodcov ale zlepší sa aj plynulosť dopravy v území.

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Z historických objektov v riešenom území som zachoval hlavne pamiatkovo chránené stavby . Dopravné múzeum, budovu I. stanice (terajšie ministerstvo vnútra) a budovu II. stanice - aktuálne stále využívanej, avšak bez "dočasnej" prístavby z 80. rokov. Ďalej som v návrhu prebral aj princíp a fungovanie námestia Franza Liszta zakončené otočiskom. Otočisko je akýmsi zjednocujúcim prvkom dvoch mestských štruktúr. Na ľavej strane drobná, riešená terasovo, jednak kvôli prekonaniu výškového rozdielu medzi dopr. múzeom a cestou k stanici a druhým dôvodom je vizuálne a objemovo nekonkurovať historickým budovám. Terasy prirodzene gradujú smerom ku kalvárskemu kopcu ale nedominujú nad Slavínom. Na strane východnej, bloky reagujú na existujúce urbanistické štruktúry, predlžujú ulice a zvyšujú komfort peších nakoľko nie sú určené pre dopravu. Výškovo taktiež dopĺňajú a nekonkurujú príľahlej zástavbe. V prvom bloku (najvzdialenejšom bode od historickej stanice) je situovaná výšková dominanta. Výšková, aby ako vizuálna pomôcka napomáhala ľahšie lokalizovať stanicu. Ďalej je pridané chýbajúce prepojenie z pražskej ulice a lepšie pešie trasy z centra mesta. Parking je riešený ako podzemné garáže pod jednotlivými blokmi. Električka na Štefanovičovej ulici, pred napojením na Šancovú vchádza do podzemia. Podpovrchová električka pokračuje zástavkou Franza Liszta, ktorej umiestnenie ostalo rovnaké iba sa presunula pod povrch. Ďalej pokračuje až do koncovej zástavky pod budovou novej stanice.

BUDÚCNOSŤ

V prípade že v budúcnosti bude hlavná stanica vybudovaná na inom mieste (Bratislava - filiálka), tak je predpoklad, že sa v území zníži doprava. Návrh môže na túto skutočnosť reagovať a zmeniť dopravné riešenie tak, aby námestie Franza Liszta (otočisko) bolo možné pretransformovať na iný funkčnú náplň napríklad na tržnicu alebo spoločensky využívateľný priestor.

